

Duální obvody - odvození základních rovnic. Úvod - odvození ztrátového úhlu cívky.

$R_s, L_s, (R_p, L_p)$ = vyjádření odporu a indukčnosti v seriovém (paralelním) zapojení

1. vyjádření seriovým náhradním schématem.

$$U_s = U_{R_s} + U_{L_s} = I.R_s + j\omega.L_s \quad \text{tg}d_s = \frac{U_{R_s}}{U_{L_s}} = \frac{I.R_s}{I.\omega.L_s} = \frac{R_s}{\omega.L_s}$$

2. vyjádření paralelním náhradním schématem

$$I_p = I_{R_p} + I_{L_p} = \frac{U}{R_p} + \frac{U}{j\omega.L_p} \quad \text{tg}d_p = \frac{I_{R_p}}{I_{L_p}} = \frac{\frac{U}{R_p}}{\frac{U}{\omega.L_p}} = \frac{\omega.L_p}{R_p}$$

Protože se jedná o ztrátový úhel stejné cívky musí být ztrátový cinitel stejný pro oba druhy zapojení.

$$\text{tg}d_s = \frac{R_s}{\omega.L_s} = \frac{\omega.L_p}{R_p} = \text{tg}d_p \quad \frac{1}{\text{tg}d_s} = \frac{\omega.L_s}{R_s} = \frac{R_p}{\omega.L_p} = \frac{1}{\text{tg}d_p} \quad \frac{1}{\text{tg}d} = Q \quad \text{tg}d = \frac{1}{Q}$$

Pro duální obvod musí platit rovnocenná schemata. Obe schemata popíšeme rovnicemi (levá strana seriová, pravá strana paralelní)

$$R_s + j\omega.L_s = \frac{R_p \cdot j\omega.L_p}{R_p + j\omega.L_p} \quad \text{usmerníme jmenovatele} \quad \frac{(R_p - j\omega.L_p)}{(R_p - j\omega.L_p)}$$

$$R_s + j\omega.L_s = \frac{R_p \cdot j\omega.L_p(R_p - j\omega.L_p)}{(R_p + j\omega.L_p)(R_p - j\omega.L_p)} = \frac{(R_p)^2 \cdot j\omega.L_p + R_p(\omega.L_p)^2}{(R_p)^2 + (\omega.L_p)^2}$$

$$R_s + j\omega.L_s = \frac{R_p(\omega.L_p)^2}{(R_p)^2 + (\omega.L_p)^2} + j \frac{\omega.L_p(R_p)^2}{(R_p)^2 + (\omega.L_p)^2}$$

Provedeme porovnání reálných částí rovnice

$$R_s = \frac{R_p(\omega.L_p)^2}{(R_p)^2 + (\omega.L_p)^2} = R_p \frac{(\omega.L_p)^2}{(\omega.L_p)^2 + (R_p)^2} \quad \text{citatele i jmenovatele vydělíme} \quad \frac{(\omega.L_p)^2}{(\omega.L_p)^2}$$

$$R_s = R_p \frac{1}{1 + \frac{(R_p)^2}{(\omega.L_p)^2}} \quad \frac{(R_p)^2}{(\omega.L_p)^2} = \frac{1}{\text{tg}^2 d} = Q^2$$

$$R_s = R_p \frac{1}{1 + Q^2}$$

Provedeme porovnání imaginárních částí rovnice

$$\omega.L_s = \frac{\omega.L_p(R_p)^2}{(R_p)^2 + (\omega.L_p)^2} = \omega.L_p \frac{(R_p)^2}{(R_p)^2 + (\omega.L_p)^2} \quad \text{citatele i jmenovatele vydělíme} \quad \frac{(R_p)^2}{(R_p)^2}$$

$$L_s = L_p \frac{1}{1 + \frac{(\omega.L_p)^2}{(R_p)^2}} \quad \frac{(\omega.L_p)^2}{(R_p)^2} = \text{tg}^2 d$$

$$L_s = L_p \frac{1}{1 + \tan^2 \mathbf{d}}$$